

forflag staaer der, at Lovseieren skal træffe de Foranstaltninger med Hensyn til Hegning, som Lebbets Afstaffelse maa gjøre nødvendige, vel at mærke, hvad enten det er et berettiget eller uberettiget Led, muligviis et, som Brugeren har sat op paa egen Haand et Aar iforveien. Han skal altsaa træffe de Foranstaltninger, som Lebbets Afstaffelse maatte gjøre nødvendige, men hvad er nødvendigt, hvem skal afgjøre dette? Skal det atter gjøres til Gjenstand for Retstrætte mellem Brugere og Eier, hvad der er nødvendigt i et saadant Tilfælde? Skulde Kjendelsen faa falde ud derhen, at for at afhjælpe Manglen af dette fuldstændigt uberettigede Led, som Jordbrugeren har haft, skal Lovseieren forsyne Veien langs op ad den ene Side med nogle Hegn, saa foresligger atter det Spørgsmaal: Skal Brugeren afstaae Jord til dette Hegn eller ikke? Jeg troer, at man vil gjøre vel i ikke at forbyde sig i alle disse Spørgsmaal, men uden Videre behandle dette Spørgsmaal accurat paa samme Maade som de Expropriationsspørgsmaal, der omhandles i den Lov, som Paragraphen henviser til. — Udvalget har stillet en Række af Ændringsforslag, som alle gaae ud paa at forandre Sognetredse for Veivæfenet til Communitredse. — Jeg behøver neppe at gjøre opmærksom paa, at Lovkastet, saaledes som det blev forelagt, var beregnet paa at kunne staae selvstændigt; hvad enten den i denne Samling forelagte Communallov blev vedtagen eller ikke. Jeg troer heller ikke, at det vil være rigtig nu at foretage nogen Ændring i Lovkastet i Forventning om eller i Fortrøstning til, at Communalloven bliver vedtagen. Bliver denne vedtagen og stadfæstet senere end denne Lov, ville Bestemmelserne i Communalloven virke tilbage paa Bestemmelserne i denne Lov, og saa blive Ændringerne overflødige. Den ærede Ordfører har gjort opmærksom paa, at disse Ændringsforslag meget godt kunne staae selvstændigt, det vil sige, de kunne meget godt vedtages, og Loven bruges med dem, selv om Communalloven ikke samtidigt vedtages, og selv om den aldrig vedtoges. Jeg skal erkjende Rigtigheden heraf, men dog gjøre en Henstilling til den ærede Ordfører med Hensyn til den rette Forstaaelse af disse

Ændringsforslag. Jeg vil spørge den ærede Ordfører, om han og Udvalget anser det for givet, at man, ved at vedtage disse Ændringsforslag, har forandret alle Spørgsmaal og Anliggender vedkommende Veie til at være fælles kommunale Anliggender istedetfor at være Sogneanliggender. Det forekommer mig, at der vel kunde reises nogen Tvivl herom, ikke alene fordi selve Lovkastet jo i sin § 17 forudsætter flere gjældende Lovbestemmelser om Veivæfenet som fremdeles bestaaende, men ogsaa, fordi det ibetmindste paa eet Sted, nemlig i § 8, sidste Stykke, udtrykkeligt henviser til de hidtil gjældende Regler, idet der staaer, at Naturalarbeidet bliver at udføre af Hartkornsbrugerne i Sognet „efter de hidtil gjældende Regler“, men de hidtil gjældende Regler have, forsaavidt der har været Tale om Fællesarbejde, aabenbart været Omgangen i Sognet. Jeg anseer det rigtignok for utvivlsomt, at det ikke har været Udvalgets Mening, at man, ved at vedtage disse Ændringer, skulde have forandret, ikke alene de i Lovkastet særligt omtalte Veianliggender, men ogsaa samtlige Veieanliggender til fælles Communalanliggender, istedetfor som hidtil alene at være Sogneanliggender, og jeg skal altsaa ikke gjøre nogen Indvending i Realiteten mod det ærede Udvalgs Forslag, men det forekommer mig noget tvivlsomt, om Udvalget ved sine Ændringsforslag vilde opnaae Alt, hvad det har tilfigtet, og om der ikke ved deres Vedtagelse, forudsat at Communalloven ikke samtidigt vedtages, vil opstaae nogen Uklarhed om den rette Forstaaelse af Loven.

Jeg skal nu vende mig til de Ændringer, som nogle af de ærede Medlemmerne af Udvalget have stillet under Nr. 17, 20, 31 og 34 til §§ 6, 11 og 13. Hvad Ændringsforslaget til § 13 angaaer, er jeg nærmest tilbøielig til at troe, at det er stillet paa Grund af en Misforstaaelse. Det forekommer mig ganske klart, at Amtmanden, som § 13 omtaler, her ikke staaer som Amtsrådets Formand, men som Øvrighedspersonen Amtmanden, som den, der ved Siden af Amtsrådet har Tilsyn med Amtets Veie, og det vil i mine Tanker være nødvendigt, at dette Tilsyn føres ligesaagodt med Kjøbstædernes Veie som med Landeveiene i